

INSTITUT FOR UDDANNELSE OG
PÆDAGOGIK
AARHUS UNIVERSITET

INKLUSION

- den svære vej fra idealer til praksis

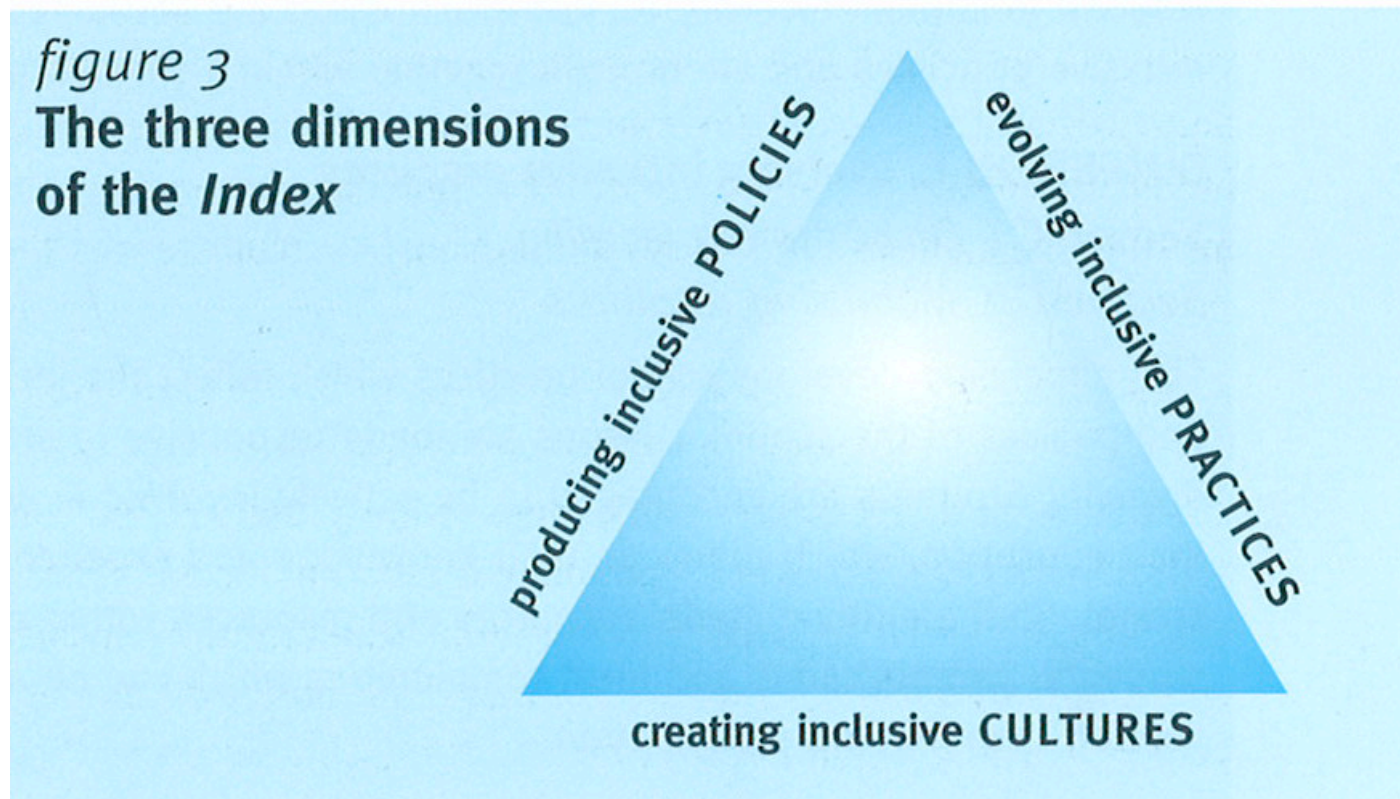
Dansk Clearinghouse for

Uddannelsesforskning

Camilla B. Dyssegaard

Postdoc, autoriseret psykolog

Inklusionsteori I

Inklusionsteori II

- *
 - › Ifølge nyere inklusionsteori skal fokus rettes på, hvordan inklusion på skolerne kan *udvikles*, frem for hvordan inklusion *bør se ud* på skoler
 - › Det væsentlige er, at værdierne bag skolernes handlinger bliver tydelige, da det er fra disse værdier, at handlingerne sættes i gang.

Et indblik i effektundersøgelsen

- Portræt af 11 folkeskoler fordelt i Danmark
- Fire skoler udvalgt
- Ph.d.-projektet to skoler udvalgt

Fokus

Ph.d.-afhandlingens fokus er at undersøge, hvordan skoler der ønsker at udvikle sig i en inkluderende retning omsætter dette i skolens praksis.

Interview til fase 1

For at kunne møde den varierende og foranderlige virkelighed må børnene på skolen have mulighed for varierende betingelser for læring.

Børnegruppen bliver stadig mere heterogen, og kravet om at få alle med bliver stadig større. Derfor må skolens aktiviteter variere og tage hensyn til forskelle mellem såvel situationer som børn. Dette er engang kravet til og værdien i rummelighed og inklusion

Det giver mening, når vi siger, at det vi vil med ressourcecentret, er det, som vi gerne vil med skolen.

(Skoleleder)
6

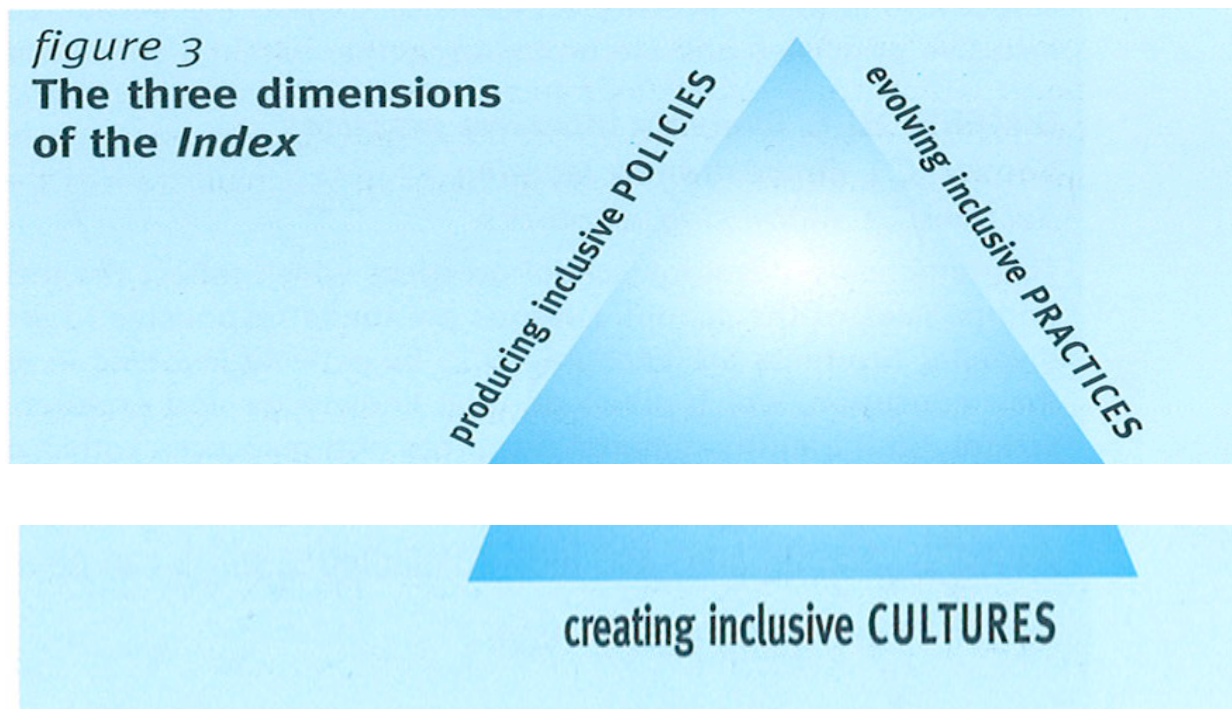
Interview til fase 1

Jeg har overhovedet ikke nogen erfaring med specialundervisning. For mig har det været "learning by doing". Som jeg ser det, følte jeg lidt, at det var noget med at få skemaerne til at gå op. Det er den enkelte lærer, der styrer, hvad barnet skal. Der mangler et fælles fodslag for indskoling. Ressourcecentret har helt klar en idé specialundervisningen, men jeg har ikke et overordnet overblik. Jeg har fået en mappe, hvor jeg kan slå op, hvordan gangen er i det og hvad man gør – det virker meget ustruktureret.

(Lærer C)

Analysen af data peger på følgende resultater

:

Etableringen af inkluderende kulturer

- Forudsætning for en skoles udvikling uanset, hvilke idealer en skole gerne vil realisere
- Det er på baggrund af disse fælles værdier, at målsætninger og praksis udvikles.

Inkluderende strategier

- *
 - › Det er de fælles værdier, som er fundamentet for udviklingen af strategier for, hvordan en praksis skal udformes
 - › Strategier, som baseres på skoleledelsens holdninger, vil ikke altid afspejles i skolens daglige praksis.

Inkluderende praksis

- *
 - › En forudsætning for en reel ændring af en undervisningspraksis bygger naturligvis på nye visioner om den overordnede målsætning for undervisningen
 - › Denne målsætning har udgangspunkt i de værdier, som lærerne/pædagoger vægter i forhold til deres egen praksis
 - › Lærerne/pædagogerne har et ideal om inklusion, men afspejler andre værdier i deres adfærd og måde at tale om tingene på.

Kontinuerlig og dynamisk udvikling

- *
 - › Det er de interne ændringer af en skoles kultur udviklet og etableret af skolens medarbejdere og brugere, som er fundamentet for og karakteristisk for skoler, som er i en kontinuerlig og dynamisk udvikling.

Ændringsprocesser

Uden udviklingen af fælles værdier som fundamentet for al skoleudvikling, kan udviklingsprocessen være præget af personlige målsætninger hos lærerne eller en manglende stillingtagen til de ønskede ændringsprocesser.

:

Et skema udviklet til praksis...

Forandringselementer				Resultat
MANGLER	Strategier	Praksis	Operationelle første skridt. Evaluering.	En hurtig start som ebber ud.
* Fælles værdier	MANGLER	Praksis	Operationelle første skridt. Evaluering.	Nervøsitet, frustrationer.
Fælles værdier	Strategier	MANGLER	Operationelle første skridt. Evaluering.	Lav prioritet.
Fælles værdier	Strategier	Praksis	MANGLER	Tilfældige forsøg, falsk start.
Fælles værdier	Strategier	Praksis	Operationelle første skridt. Evaluering.	Godt på vej!

Gammelt ordsprog

En vision uden en plan er blot en drøm.

En plan uden en vision er blot slavearbejde.

Men en vision med en plan kan ændre verdenen.